Wilistemad teist korda – nii sama warid; wiis tamad kol-
mat korda, õige wagistis – karraga kange mühin lahti. Üks
hiiu leest kuulsad meest hääld: „Kes je teised minust? Pi-
din praegu oke sündind lapse hinge saama. Sinu peraspi-
din ta aga maha jätmaje pia tulema. Nüh mis tahad?“

Tark wastu: „Kes meestuliste kiljuna kusta hakkl tark on.
Ehk tead kus ta on, et talle kommikut ütelda wõiksin.“

„Mina mina ei teq!“ wastasid hääl. „Tean küll. Tema
hääl tõrk on Paemurru metsas, Puunika umbajas, kaerde
jees. Kui ta sinna lähek, siis wiib teadjealt kõtteseada. Aga
enne kui ta ära lahek, tilgutab ta nimelt sinnest kolm tilka
ka weri. Lapse hingest jäeb mina ühes, selle eest peab nii
mehe hinge oma ale saama.

„Ja wõid seda ise teha,“ ütlesid tark: „mees magab
minu tuas.“

„Ei ma aisa ütelnud hääl: kes muud keegi ei olnud kui
vana tond ise!: „tõl on wõrp all ja wõrp peal, jee kee-
lab mind. Sina saad aga sellega wõrge heast hankama.“
Sedamerid kadus hääl kohinaga jälle ära.

Mehel kana naha sõle ühes. Kui tark nüüd
tema sinne tuleb läkama, õnnes lähmad aga nõid
/tark/ tagasi oma kambri jaheitmissängi. Wiistükk jääb
tark parajamat aega ootama. Mees kuhjub sala-
ja, kui nõid magama jäänud, uksest wälja
ja panned läkama. Tehnse peha teadmata
ta nüüd ütlesi: „Ta oli seda õõ, tond ütlemast kaud-
nud. Ta läinud tähentud metsa, tähentud umbajas
leidnud tiku kaerde seest põõmast ja ühes juures ära
wiinud koju.

Rahwas uskus et tõepoolest ehk nõid ühes wana pagenaga sõprust pea
ja temo oli ka oma nõidust kõige ajawiid ja teistele abi andnud.

12 juuli Mart Jaska
Risti k. Jaan Kolesnik ütles.

J. Reimann
Kuulas, Saaremaalt Torma kihelk.

X pag. 43.

Kuressaare, 14 nov. 1896.

Saatnud: Joh. Reimann.

Saadud: 18/13 VII 96.

a) Wana uskr.

1. Kui mõni aasta palju hõnlikku wõrsumisid ja pool
kõik maad peal ja mesi on leida ei, siis on jõulu aastal
palju kala.

2. Kui üks ehk kõige wäga korda lähek ja kõik nii
ette ei wõlta ikka heast õnnistab, siis, ütleb rahwas, tuleb juur
õnnetus/õnnetus/ sinna majasse, kus kõik nii õnnistab.

3. Seda raibet, kelle pea põhja peal on, ei jõi üks ei
lind ega loom. Ehk see ei olegi rahwa tähendus, aga wõib
seda jõhmutist wahelt teadjate teel ära seletada? Mina olen
palju sel, nimeli muulmud tõendawadel et wagi seda raibet, kelle
pea põhjas, ei jõi.

4. Kellel palju täi peas, sugugu pead kohuse pihta pun-
kede peale, kohe täid tapmad.

5. Kes neiu oma peigmeest tahab näha, mis õigi tulewat,
see jõõgu es maapääva ehk neljapääva õhtu heast jõolast,
aga tilka wett ei tohi juua, olgu ja mu kes teab kui jurd.
Tehnse ese ära ja pangu kõik kruusiga ehtne ella, rii-
dest laki wõtte, lasku kõik riided jalast maha mutse-
dada ja astugu ise riieteta ile, wälja, magama minnes ütelgu:
„Kes mulle kruusist juua annab, see on mu pea-
mees.“ Magama heites peab pea wälja poole pöörama
ja nii kõige wõ magama, siis tuleb õige peigmees ja
annab oma pruudile kruusist, mida ajene alt wõtab, juua.
Nüüd wõib oma tulewast peigmeest näha.

/Kes unatid oma arm on, selle wallast, mõõdra nihkemisest/

6. Ülemaste (ülempääva) õhtu kell 12, käidakse, kui kedagi taas ei ole
ahju peal ja waadatakse tagutsi pidi, lähi julge
ahju pealt alla, siis peab peigmeest näjema.

7. Kell 12 õhtu ülemaste (ülempääva) õhtu peab põnnin-
gul ainga auguti wõlja waatama, siis wõib
näha reas pulma ehk surma rongi, kus peres seda nä-